

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีที่มาจากการที่มีจำนวนผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลาง เชียงใหม่เป็นจำนวนมาก จนกระทั่งครบกำหนดระยะเวลาฝากขัง 84 วัน ตามกฎหมาย ทั้งๆ ที่ผู้ต้องหาเหล่านี้มีสิทธิจะยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต่อศาลได้ ซึ่งการที่เขาถูกคุมขังเป็นเหตุทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคมอันนำไปสู่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ดังนั้น การศึกษาวิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคทำให้ ผู้ต้องหาไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราวในชั้นฝากขังของศาลจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อให้ทราบว่า ผู้ต้องหาที่ไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราวมีวิธีการช่วยเหลือตนเองเพื่อให้ได้รับการปล่อยชั่วคราวอย่างไร หรือไม่
3. เพื่อศึกษาถึงการใช้ดุลพินิจในการปล่อยชั่วคราวของผู้พิพากษาศาลจังหวัดเชียงใหม่ว่า ได้ประสานผลประโยชน์ระหว่างส่วนได้เสียของระบบการดำเนินคดีอาญาในรูปแบบการควบคุมอาชญากรรมกับรูปแบบกระบวนการนิติธรรมหรือไม่
4. เพื่อให้ทราบว่า การที่ผู้ต้องหาในชั้นฝากขังของศาลจังหวัดเชียงใหม่ไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราวจะก่อให้เกิดผลเสียหายทางเศรษฐกิจและสังคมต่อบุคคลใดและในลักษณะใดบ้าง

การศึกษาวิจัยนี้ใช้ทั้งระเบียบวิธีวิจัยเอกสารและการวิจัยสนาม ซึ่งใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มบุคคลซึ่งตกเป็นผู้ต้องหาของศาลจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 274 คน และกลุ่มญาติของผู้ต้องหาดังกล่าว จำนวน 50 คน และใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดเชียงใหม่, ผู้พิพากษาศาลจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสั่งคำร้องขอประกันตัวหรือปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้บัญชาการเรือนจำกลางเชียงใหม่ และผู้อำนวยการทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

การศึกษาวิจัยได้พบว่า โดยหลักสำคัญแห่งความยุติธรรมนั้นจะถือว่าผู้ต้องหาทุกคนเป็นผู้บริสุทธิ์หรืออย่างน้อยศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเขาเป็นผู้กระทำความผิด ดังนั้นโดยทั่วไปศาลจะอนุญาตให้ประกันตัวหรือปล่อยชั่วคราวเสมอ แต่มีเงื่อนไขว่า ผู้ต้องหาจะต้องนำหลักทรัพย์มาวางเป็นประกันต่อศาลด้วย แต่ปรากฏว่าผู้ต้องหาส่วนใหญ่ไม่ยื่นคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวต่อศาลเนื่องจากไม่มีหลักทรัพย์ และไม่มีค่าเช่าหลักทรัพย์ที่เพียงพอ สำหรับผู้ต้องหาส่วนน้อยที่ยื่นคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวนั้น ส่วนใหญ่แล้วจะเช่าหลักทรัพย์จากนายประกันมาเป็นหลักประกัน แต่ศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัวเป็นเพราะความผิดที่ถูกกล่าวหา มีอัตราโทษสูง หรือเกรงว่าจะไปข่มขู่พยาน หรือผู้เสียหาย เป็นต้น

การศึกษาวิจัยนี้ มีข้อเสนอแนะว่า

1. ศาลควรคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาโดยจะต้องอนุญาตให้ประกันตัวหรือปล่อยชั่วคราวเป็นหลัก หากศาลจะอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้โดยมีหลักประกันแล้ว ก็ควรที่จะกำหนดจำนวนพอสมควร โดยไม่ควรเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณี
2. ศาลควรจะมีมาตรการควบคุมอัตราค่าเช่าหลักประกันที่นายประกันคิดต่อผู้ต้องหา เพื่อให้ผู้ต้องหาไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใด มีโอกาสที่จะได้รับการประกันตัวอย่างเสมอภาคกัน มิฉะนั้นผู้ต้องหาที่มีฐานะยากจนย่อมหมดโอกาสที่จะได้รับการประกันตัวเสมอเหมือนกับผู้ต้องหาที่มีฐานะดีกว่า อันทำให้ฐานะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะปฏิเสธความยุติธรรมได้
3. ศาลควรคำนึงว่าการได้รับการประกันตัวหรือการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาจะเป็นการช่วยลดความสูญเสียทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมอันเกิดจากการคุมขังผู้ต้องหาได้

This independent study is originated from the phenomenon that a large percentage of the arrested criminal suspects are detained at Chiang Mai central prison all through the maximum period of 84 days as allowed by law. These suspects are entitled to file petition to the Court for temporary release, but why they let themselves be detained and cause immeasurable socio-economic losses remains to be studied and learned.

Therefore, the study has the following objectives:

1. To learn about problems and obstacles which deter suspects of criminal cases from filing petitions and from receiving temporary release from Chiang Mai provincial court.
2. To learn about the strategies and the struggles of these detained criminal suspects who do not succeed in receiving temporary release in the first try.
3. To study whether the judgement criteria of Chiang Mai provincial court's judges are reckoned in balance between social punishment and the rule of law or not.
4. In order to learn about the dimension of socio-economic losses caused by denials to grant temporary release by Chiang Mai provincial court.

The study uses both documentary and field research methodologies of which questionnaires are used to data and information from 274 criminal suspects who are currently jailed Chiang Mai central prison and from 50 relatives of the inmates together

with gathered information from Head of judges and judges at Chiang Mai provincial court who are empowered to consider the granting of temporary release. In addition, supplementary data and information are also gathered from the interviews of Director General of Central Chiang Mai prison and Director of Chiang Mai female prison.

The study finds that despite the general principle of justice which holds that a man is innocent until he is proven to be guilty. And in general, the court is always ready to grant temporary releases if requested on a condition that a certain amount of asset is deposited as a guarantee that the suspect would not flee. But, a large percentage of the arrested suspects are denied of temporary releases. The main cause of denials of temporary release is because criminal suspects do not file petitions to the court due to their inability to deposit a guarantee of valuable assets or lack of money to pay for the rent of valuable assets as demanded by the court. As for the small percentage of criminal suspects who succeed in filing petition for temporary release, most of them rent assets from professional bailers. For those whose petitions are denied, it is because they are charged with high penalty cases, or because fear of threatening of witnesses or crime victims.

The study has the following recommendations that:

1. The presiding judges should reckon that the rights and freedom of the suspects are of paramount importance and they should always grant temporary releases as requested. And if the judges consider that an amount of asset guarantee is needed, the value of the asset should not be too high than appropriate amount.

2. The court should have an effective measure to control the business of renting guarantee assets which is conducted within the court premises. The court should control the rent to be at the most affordable price in order to allow detained suspects of every economic status to have an equal opportunity to receive temporary release. If not, economic status would be a hindrance to the access of justice

3. The court should reckon that in giving temporary releases as much as possible would help in reducing the socio-economic losses incurred on both sides of the state and of the criminal suspect side.